

Verziltling bedreiging én kans

Wetenschap moet het verschil maken

Strandbiet, zeekool, gerst, quinoa. Weinig landbouwers op Texel, of elders in de wad, houden zich met deze gewassen bezig. Niet zo verwonderlijk. De teelt is vol voetangels en klemmen en de opbrengst onzeker.

Toch kunnen deze gewassen in de toekomst steeds belangrijker worden. Ze hebben met elkaar gemeen dat ze een hoge zouttolerantie hebben. Ofwel: ze kunnen groeien op plaatsen waar maar weinig gewassen gedijen. Met de toenemende verziltling op aarde is meer kennis over deze gewassen onontbeerlijk.

Ligt de toekomst van de landbouw op de zandige grond van Texel of op de zware klei van het Friese Zurich? Misschien wel op allebei. Op deze twee plaatsen wordt de komende vier jaar intensief wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van zilte teelt. Praktijk en wetenschap komen samen dankzij steun van het Waddenfonds.

Enthousiast

Projectleider is Texelaar Marc van Rijsselberghe, een pionier op het gebied van zilte teelt. Hij vindt de nu tot stand gekomen samenwerking met de wetenschappelijke instituten heel belangrijk. „Ik ben al een paar jaar bezig, ik probeer mensen enthousiast te krijgen. Wat nu nodig is, is het vergaren van kennis. Die kennis is voor iedereen beschikbaar, dat is een van de voorwaarden. En we kijken hoe deze teelt ingepast kan worden in het typische waddenlandschap met zijn wisselwerking tussen natuur en agrarische cultuur.”

Van Rijsselberghe is een man van de praktijk. Hij verzamelde zeekoolzaad en stopte het in de grond om te zien wat er zou gebeuren. „Ik had niet veel keus. Wetenschappers konden mij zo vertellen wat de kiemkracht is van zilte kool, namelijk 24,7 procent. Maar op vragen als 'hoe diep moet je de zaadjes planten, hoe ver van elkaar, in welke grondsoort', wist niemand het antwoord.” Dus ploeterde Van Rijsselberghe voort. „Hij had tienduizend planten. „Waarvan er opeens negenduizend afstierven. Waarom? Niemand die het weet.” Over enige tijd is dat ant-

woord mogelijk wel te geven. Nu zijn er eindelijk mogelijkheden om zijn pionierswerk wetenschappelijk te onderbouwen.

Perspectief

Dankzij het Waddenfonds. „Dit is een geweldige stap vooruit”, zegt Rikus Kieft van de stichting Zilt perspectief. „We zitten nu aan tafel met erkende instituten als de Vrije Universiteit in Amsterdam, Universiteit Wageningen en het Louis Bolk instituut. Dat is erkenning voor het geploeter van de afgelopen jaren.”

Er is voor de komende vier jaar 2,5 miljoen euro beschikbaar. Dat geld wordt niet in een keer overgemaakt. „Voor alles wat we willen onderzoeken moet een goed onderbouwd werkplan worden opgesteld.”

Van Rijsselberghe heeft op Texel de beschikking over enkele honderden vierkante meters op een stuk grond achter het natuurgebiedje de Petten. Door grindlagen onder de dijk is De Petten zoutrijk en dat werkt door in het omringende gebied. Een ideaal proefgebied dus.

Marc van Rijsselberghe oogst de eerste zilte aardappelen.

FOTO HELEEN VINK